

**Blackboard er bare HELT
nødvendig!!**

Hanne Schou Røising

**Høgskolen i Østfold
Arbeidsrapport 2008:4**

Online-versjon (pdf)

Utgivelsessted: Halden

Det må ikke kopieres fra rapporten i strid med åndsverkloven og fotografiloven eller i strid med avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk.

Høgskolen i Østfold har en godkjenningsordning for publikasjoner som skal gis ut i Høgskolens Rapport- og Arbeidsrapportserier.

Høgskolen i Østfold. Arbeidsrapport 2008:4

© Forfatteren/Høgskolen i Østfold

ISBN: 978-82-7825-256-7

ISSN: 1503-6677

Forord

Avdeling for helse- og sosialfag ved Høgskolen i Østfold har i de senere årene satset mye på å ta i bruk læringsplattformen Blackboard som støtte for undervisning og læring. Fra høsten 2008 benyttes læringsplattformen ved alle studieretninger på avdelingen. I min stilling som IKT-pedagog er det viktig å kunne dokumentere noe av det vi "tror" om studenters bruk og nytteverdi av læringsplattformen. I denne rapporten dokumenteres mange forhold som bør være av interesse og betydning for de mange lærerne som benytter læringsplattformen til daglig ved avdelingen.

Denne rapporten er resultat av mitt FoU-arbeid i studieåret 2007/2008. Jeg har i dette studieåret hatt 20 % FoU – tid, og jeg ønsker å takke dekan ved Avdeling for helse- og sosialfag, Synnøve Narten Jonassen, for på denne måten å ha gitt støtte for dette arbeidet.

For å analysere datamateriale fra spørreundersøkelsen har jeg benyttet programvaren SPSS. Som ny bruker av et omfattende program vil jeg rette en stor takk til Kåre Pettersen for god starthjelp. Også takk til Jürg Kirchoff for nyttig hjelp og gode råd under dataanalysen.

Jeg vil også takke Jon Løkke for gjennomlesing og konstruktive tilbakemeldinger både på "form og innhold" underveis mens jeg har jobbet med denne rapporten.

Sist men ikke minst, uten studentene som var villige til å delta på fokusgruppeintervju og uten de mange studentene som svarte på spørreskjemaet hadde dette arbeidet enkelt og greit ikke blitt noe av. Tusen takk!!

Fredrikstad mai 2008
Hanne Schou Røising

Forord	1
1.0 Innledning.....	3
2.0 Fokusgruppeintervju med BSV-studenter og resultater.....	5
2.1 Kort om informantene, metoden og fokusgruppeintervjuet	5
2.2 Funn	5
2.2.1 Læringsplattformen er kommunikasjonskanal nr.1.....	5
2.2.2 Samarbeide, informasjonsinnhenting og oppgaveinnleveringer.....	6
2.2.3 ”Blackboard er bare HELT nødvendig!!”	6
2.3 Oppsummering.....	7
2.4 Temaer for videre utforskning	7
3.0 Spørreundersøkelsen	9
3.1 Kort om informantene og skjemaet	9
3.2 Funn	9
3.2.1 Studieretning.....	9
3.2.2 Kjønn	9
3.2.3 Alder	10
3.2.4 LMS-erfaring	10
3.2.5 Generell datakompetanse	10
3.2.6 Tilgang til PC m/ internett-tilkobling.....	11
Drøfting og oppsummering	11
3.2.7 Innloggingsrutiner – Blackboard vs. e-post	14
3.2.8 Innloggingsproblemer i Blackboard.....	14
Drøfting og oppsummeringer	15
3.2.9 Innleveringer i Blackboard.....	15
Drøfting og oppsummeringer	17
3.2.10 Vurdering og bruk av grupperom.....	17
Drøfting og oppsummering	19
4.0 Konklusjon og forslag til forbedringer.....	20
5.0 Litteratur	23
Vedlegg 1	24
Vedlegg 2	25
Vedlegg 3	26
Vedlegg 3	27
Vedlegg 3	28
Vedlegg 3	29
Vedlegg 3	30
Vedlegg 3	31
Vedlegg 3	32
Vedlegg 3	33

1.0 Innledning

I rapporten presenteres funn som er knyttet til studenters bruk og vurdering av nytteverdien med læringsplattformen Blackboard. Ved avdelingen har det vært gjennomført full implementering av læringsplattformen siden høsten 2007 (Røising, I: Myklebost, 2007). Det har vært satset mye for at samtlige studenter og lærere skal benytte læringsplattformen, og det er derfor av interesse å undersøke hvilken nytteverdi studentene selv opplever at de har av å bruke læringsplattformen. Vi kan ”tro og mene” mye om dette, men dokumentasjon av hvorledes læringsplattformen brukes av studentene og hva som oppleves som nyttig vil være verdifull informasjon for vårt videre arbeid med læringsplattformen.

Det finnes relativt lite dokumentasjon på hvorledes læringsplattformer benyttes innen universitets- og høgskolesektoren. Alle universiteter og høgskoler tilbyr i dag LMS (LMS er forkortelse for Learning Management System som på norsk gjerne oversettes med læringsplattformer / elektroniske læringsplattformer), men det er i liten grad forsket på hvorledes studentene bruker læringsplattformen (Arneberg, 2005).

Bruken av elektroniske læringsplattformer i høyere utdanning i Norge synes grovt sett å befinne seg innenfor to kategorier:

- Til enkel kommunikasjon (formidling av beskjeder, digitale læremidler og innleveringer).
- Til mer avanserte funksjoner. Diskusjon av fagstoff og arbeidsoppgaver samt direkte samarbeid om felles oppgaver (Norgesuniversitetet, 2006).

LMS-bruk knyttet til den første kategorien vil i hovedsak være som et administrativt verktøy som effektiviserer *praktiske / administrative oppgaver*, mens LMS-bruk knyttet til den andre kategorien i hovedsak vil være som et *pedagogisk/ faglig verktøy* som stimulerer læringsaktiviteter. Det synes å være et klart inntrykk at LMS brukt som et administrativt verktøy dominerer. Selv om alle institusjoner i høyere utdanning har anskaffet LMS, vet vi allikevel lite om hva LMS-ene blir brukt til (Utdanningsdirektoratet 2006, Arneberg m.fl.2005). De investeringer og endringer som skoleeiere gjør, får store økonomiske, organisatoriske og kompetansemessige konsekvenser, og det bør derfor være stor interesse knyttet til å finne ut og dokumentere hva utbyttet av disse investeringene innebærer.

Mine funn fra tidligere FOU-arbeid er i tråd med det generelle inntrykket Norgesuniversitet beskriver fra universitets- og høgskolesektoren (Røising, 2007, Utdanningsdirektoratet 2005, Arneberg m.fl.2005). Det synes som om anvendelsen av læringsplattformen Blackboard (Bb) ved Høgskolen i Østfold, Avdeling for helse- sosialfag, hovedsakelig benyttes til for distribuering av

informasjon og lærestoff. Læringsplattformen benyttes i mindre grad som et pedagogisk verktøy der studentene selv jobber aktivt med lærestoffet. At informasjon og lærestoff gjøres tilgjengelig kan for øvrig i seg selv ha stor nytteverdig for studentene.

I studieåret 2006/2007 utredet jeg hvorledes læringsplattformen tilrettelegges fra lærernes side. Dette arbeidet er dokumentet i en egen arbeidsrapport (Røising, 2007). Her viser noen av delkonklusjonene at læringsplattformen først og fremst ser ut til å benyttes som et verktøy for å effektivisere praktiske/administrative oppgaver (slik som oppgaveinnleveringer og informasjonsdistribuering) og at den i liten grad benyttes som et instrument som stimulerer til læringsaktiviteter (nettstøttet samarbeid og kunnskapsutvikling). Funnene fra dette arbeidet har vært bakgrunnen for at jeg nå har ønsket å utrede nærmere i hvilken grad og på hvilken måte studentene selv opplever bruken av læringsplattformen som nyttig.

Metodene som har vært benyttet er et fokusgruppeintervju og en spørreundersøkelse. Fokusgruppeintervjuet ble gjennomført med syv førsteårs-studenter fra BSV-studiene. På bakgrunn av funn fra dette intervjuet ble det utarbeidet og distribuert et spørreskjema til alle førsteårs-studentene på BSV-studiene og sykepleierstudiet. 176 studenter deltok i undersøkelsen. Dette er en svarprosent på 78,5 %.

De to undersøkelsene blir presentert hver for seg i henholdsvis kapittel 2.0 og 3.0, mens jeg i kapittel 4.0 gir en konklusjon basert på begge undersøkelsene. På bakgrunn av konklusjonen, kommer jeg avslutningsvis med anbefalinger til forbedringer knyttet til det videre arbeidet med læringsplattformen.

2.0 Fokusgruppeintervju med BSV-studenter og resultater

2.1 Kort om informantene, metoden og fokusgruppeintervjuet

Høsten 2007 gjennomførte jeg et fokusgruppeintervju med syv studenter fra 1. studieår på BSV-utdanningene¹. Seks av deltakerne meldte seg på etter en henvendelse fra meg i deres grupperom på Blackboard. Den syvende svarte ja etter en henvendelse fra meg i kullenes felles diskusjonsforum. De syv studentene representerte alle 3 studieretningene. Det var fem kvinner og to menn som deltok i intervjuet.

Intervjuet ble gjennomført i løpet av 1 ½ time, og tok utgangspunkt i følgende temaer:

- hyppighet for innlogging i læringsplattformen
- aktiviteter i læringsplattformen
- bruk av grupperom
- generell vurdering av nytteverdien med Blackboard

Det ble utarbeidet en intervjuguide for intervjuet (Vedlegg 1). Intervjuet ble tatt opp med digitalt opptaksutstyr. I de følgende presenteres noe av det som kom fram av intervjuet.

Hensikten med intervjuet var å få vite noe mer om hvorledes studentene bruker læringsplattformen og hvorledes de opplever nytteverdien av denne. Funnene fra intervjuet skulle således danne grunnlag for en kvantitativ spørreundersøkelse som ble gjennomført senere i dette prosjektet.

2.2 Funn

2.2.1 Læringsplattformen er kommunikasjonskanal nr.1

Av de syv studentene som deltok på intervjuet, svarte seks at de logger seg inn på Blackboard daglig, og gjerne *flere ganger daglig*. Dette gjaldt i hovedsak på hverdagene. I helgene logget de seg gjerne inn søndag ettermiddag for å se om det var noen beskjeder før ny uke startet. Det siste medlemmet hadde ikke internett hjemme, og hadde derfor ikke anledning til å logge seg inn daglig, men så ofte som mulig. I dette tilfellet var det tre til fire ganger pr. uke.

Begrunnelsen for å logge seg inn så ofte var først og fremst for å sjekke om det var noen beskjeder i grupperommet. Utover dette var det også vesentlig for studentene å følge med på om det var kommet nye kunngjøringer på ”oppslagstavla”.

Studentene ga klart uttrykk for at læringsplattformen fungerer som informasjonskanal nr. 1, og at denne sjekkes oftere enn e-posten.

¹ Bachelorutdanningene i barnevern, sosialt arbeid og vernepleie

2.2.2 Samarbeide, informasjonsinnhenting og oppgaveinnleveringer

De viktigste aktivitetene studentene foretar i læringsplattformen er samarbeid, informasjonsinnhenting og oppgaveinnleveringer. Samarbeidet foregår først og fremst i læringsplattformens grupperom. Som nevnt i punktet over, bruker studentene grupperommet til å gi beskjeder, jobbe med oppgaver og diskutere oppgavers innhold. Veilederne er i ulik grad til stede i grupperommet. Noen veiledere er tilgjengelig i grupperommet flere ganger dagelig, mens andre ikke er der i det hele tatt, eller bare når de får e-post av studentene om å sjekke noe der.

Kunngjøringer leses automatisk etter innlogging (*"Det er jo det første du ser når du logger deg inn"*). Det oppleves frustrerende for studentene når det gis ulike beskjeder fra lærerne. (*"Lærerne skriver noen ganger kunngjøringer i Blackboard, men så får vi beskjed om noe annet i klasserommet"*). Studentene ga uttrykk for at de stort sett finner den informasjonen de leter etter, men at de noen ganger må lete litt (*"Det stemmer ikke at program for seminarene ligger i mappa for undervisningsmaterieell"*)

Opggaveinnleering synes alle studentene er fint å kunne gjøre i Blackboard (Bb). Det begrunnes blant annet med at de slipper å reise til skolen *"bare for å levere oppgava"*. Det har noen ganger hendt at de har levert inn feil besvarelse. Denne kan de ikke slette selv, og det er da svært viktig for dem at veileder fjerner denne snarest mulig, slik at de får anledning til å legge inn en den riktige besvarelsen. Her var det ulike erfaringer. Noen opplevde at dette ordnet seg svært raskt, mens andre hadde strevd for å få fatt i veileder, eller å få veileder til å slette besvarelsen. (*"Leverer du i god tid, har du råd til å gjøre feil"*)

2.2.3 "Blackboard er bare HELT nødvendig!!"

På spørsmål om generell nytteverdi av Bb uttrykte en av studentene spontant: *"Blackboard er bare HELT nødvendig"*. Dette sitatet uttrykker på en god måte studentens generelle vurdering Blackboard. Alle studentene som deltok i intervjuet var samstemte om at læringsplattformen generelt var svært nyttig. Dette ble begrunnet med flere forhold:

"Hvorfor møtes face to face når vi ikke må?"

Dette sitatet er et uttrykk for at studentene utnytter den fleksibiliteten som ligger i at de kan jobbe uavhengig av tid og sted. Nettbasert kommunikasjon og samarbeid gir mulighet for nettopp dette. Man kan selv skrive og lese hva andre har skrevet når det passer best for en selv. Særlig syntes studenter som ikke bodde i Fredrikstad at dette var en god løsning. I grupperommet brukte alle studentene diskusjonsforumet (for å diskutere med hverandre og gi hverandre beskjeder) og File exchange for å dele oppgaveutkast med hverandre. Ingen hadde benyttet samarbeidsverktøyene Virtual Classroom eller Chat. Dette er også verktøy som forutsetter at studentene er til stede på samme tid, og dermed blir fordelene med fleksibiliteten borte.

”Fint å få undervisningsmaterieell på forhånd”

Studentene ga klart uttrykk for at det var fint å få tilgang til lærernes undervisningsmaterieell i Bb, spesielt dersom dette kunne distribueres før undervisningen skulle finne sted. På den måten fikk de anledning til å forberede seg til undervisningen. Det framkom også at det var fint å ha tilgang til undervisningsmateriale dersom man var forhindret fra å komme til undervisning. De hevdet også at undervisningsmateriale var til hjelp når de skulle forberede seg til eksamen

2.3 Oppsummering

Nyttig	Problematiske
<ul style="list-style-type: none">- Bb er helt NØDVENDIG for samarbeid og for informasjon- Oppgaveinnlevering i Bb er praktisk (slipper å reise til skolen, og man har god oversikt over hva som er innlevert)- Studentene logger seg ofte inn – informasjonskanal som får benyttes for det den er verdt (mer enn e-post)	<ul style="list-style-type: none">- Beskjeder i Bb stemmer ikke alltid overens med muntlige beskjeder- Trenger rask hjelp hvis man leverer inn feil besvarelse- Veileder ikke tilstede i grupperommet (dobbel jobb for studentene som <i>i tillegg</i> må sende e-post om at veileder må se i grupperommet)- Manglende internett-tilgang

Tabell 1: Nyttige og problematiske forhold ved Blackboard

2.4 Temaer for videre utforskning

På bakgrunn av funn fra fokusgruppeintervjuet er det flere temaer det er interessant å utrede nærmere.

Det er av interesse både å utrede nærmere og dokumentere hvor representative disse funnene er. Avdelingen har satset mye på å implementere Bb ved alle studier, og det bør være av interesse å undersøke nærmere i hvilken grad og på hvilken måte studentene selv opplever dette som nytteverdi. Det er videre av interesse å kartlegge forbedringsområder.

I det neste kapitlet presenteres spørreundersøkelsen som en oppfølging av funnene fra fokusgruppeintervjuet.

3.0 Spørreundersøkelsen

På bakgrunn av funn fra fokusgruppeintervjuet utarbeidet jeg et spørreskjema som ble delt ut til studenter ved 1. studieår på bachelorstudiene i barnevern, sosialt arbeid, vernepleie (heltid) og sykepleie. Spørreskjemaet ligger vedlagt som vedlegg 3.

3.1 Kort om informantene og skjemaet

Spørreundersøkelsen var en kvantitativ undersøkelse med bruk av et ferdig avkrysningskjema. Skjemaet som ble benyttet består av 22 spørsmål/påstander. Jeg var til stede i klassen mens studentene fylte ut skjemaene og fikk med meg ferdig utfylte svare tilbake. Det er til sammen 175 studenter som har besvart skjemaet. Dette er en svarprosent på 78,5 %.

I det følgende presenteres funnene samlet for de fire studieretningene. (Det vil for øvrig være enkelt å få ut analysene spesifikt for den enkelte studieretning, da all data er registrert i SPSS). Datamaterialet er analysert med statistikkprogrammet SPSS.

3.2 Funn

3.2.1 Studieretning

	Antall	Prosent
Bachelor i Barnevern	25	14,2
Bachelor i Sosialt Arbeid	23	13,1
Bachelor i Vernepleie	32	18,2
Bachelor i Sykepleie	96	54,5
Total	176	100,0

Tabell 2: Studieretningsvis fordeling av informantene

3.2.2 Kjønn

Kjønnfordelingen var 11,4 % (N=20) menn og 88,6 % (N=156) kvinner. (Denne fordelingen gjenspeiler sannsynligvis den generelle kjønnfordelingen ved avdelingen).

3.2.3 Alder

	Antall	Prosent
18-25 år	115	65,7
26-35 år	36	20,6
36-45 år	19	10,9
46 år eller mer	5	2,9
Total	175	100,0
Ikke svart	1	
Total	176	

Tabell 3: Aldersfordeling av informantene

I senere analyser slås disse gruppene sammen slik at kategori en og to utgjør ”ung” (=35 år eller yngre) mens kategori to utgjør ”gammel” (=36 og mer)

3.2.4 LMS-erfaring

På spørsmål om studentene hadde erfaring med bruk av elektronisk læringsplattform fra tidligere studier (slik som for eksempel Classfrontier, It’s learning, Blackboard) svarte ca. 46 % av de spurte at de hadde benytte dette tidligere mens 54 % ikke hadde tidligere erfaring med LMS.

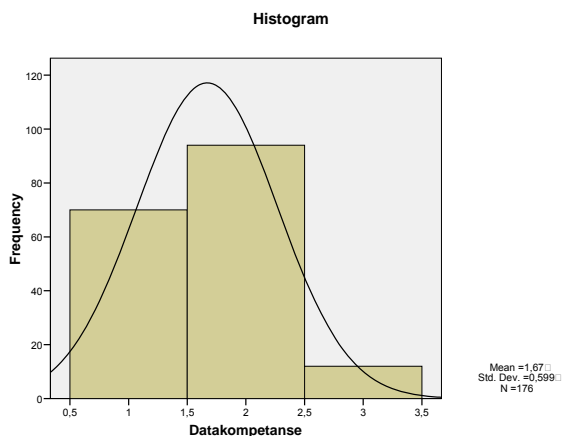
3.2.5 Generell datakompetanse

Informantene ble bedt om å vurdere sin egen datakompetanse.

	Antall	Prosent
God	70	39,8
Middels	94	53,4
Dårlig	12	6,8
Total	176	100,0

Tabell 4: Studenters egenvurdering av datakompetanse

Sammenlignet med normalfordelingskurven ser vi at fordelingen er skjev på den måte at flere vurderer seg mot god enn dårlig.

Tabell 5: Studenters egenvurdering av datakompetanse sammenlignet med normalfordelingskurven

3.2.6 Tilgang til PC m/ internett-tilkobling

En viktig faktor for at studenten skal ha nytte av læringsplattformen i det hele tatt, er at de har tilgang til læringsplattformen hjemmefra. Det forutsetter tilgang til PC m/internett-tilkobling.

	Antall	Prosent
Ja	170	96,6
Nei	6	3,4
Tota l	176	100,0

Tabell 6: Studenters tilgang til PC m/internett-tilkobling hjemme

Av de spurte har 96,6 % tilgang til PC med internett hjemmefra.

Drøfting og oppsummering

Det er mange forhold som kan ha betydning for studenters opplevelse av nytteverdi med å bruke Blackboard. Særlig nærliggende er det to faktorer som kan tenkes å ha betydning; Studentenes generelle datakompetanse og tidligere erfaring med lignende program (LMS). En kort oppsummering fra forrige avsnitt viser følgende fakta om informantene:

- **Kjønnsfordelingen** var 11,4 % (N=20) menn og 88,6 % (N=156) kvinner. Det vil si en stor overvekt med kvinner.
- **Aldersfordelingen** var 86,3 % under 35 år og 13,8 % over 35 år. Dette viser en klar overvekt av ”unge” studenter.
- **Vurdering av generell datakompetanse** viste at 93.2 % av studentene vurderer sin datakompetanse som god eller middels god. Dette viser en klar overvekt av studenter som selv mener de har god datakompetanse

- **Erfaringer med å bruke LMS ved tidligere studier** var fordelt slik at 46 % hadde benyttet LMS tidligere mens 54 % ikke hadde noen erfaring med bruk av LMS.
- **Tilgang til PC m/internetttilgang hjemmefra** hadde 96,6 % av studentene.

Var det så noen sammenheng mellom noen av disse forholdene?

Vedrørende kjønn og datakompetanse

Vurderer gutter vurderer sin egen datakompetanse høyere enn jenter?

		Datakompetanse			Total
		God	Middels	Dårlig	God
Kjønn	Mann	10	10	0	20
	Kvinne	60	84	12	156
Total		70	94	12	176

Tabell 7: Studenters egenvurdering av datakompetanse fordelt på kjønn

Av tabellen fremkommer det at mennene i denne undersøkelsen vurderer sin datakompetanse noe høyere enn kvinnene. Datamaterialet er for øvrig så lite at det vanskelig kan trekkes noen konklusjoner utover dette.

Vedrørende alder og datakompetanse

Vurderer yngre studenter (her: 35 år og yngre), sin generelle datakompetanse høyere enn eldre?

			Datakompetanse			Total
			God	Middels	Dårlig	God
Alder	Gammel	Antall	4	17	3	24
		Prosent	16,7	70,8	12,5	100
	Ung	Antall	65	77	9	151
		Prosent	43,0	51,0	6,0	100
Total		Antall	69	94	12	175
		Prosent	39,4	53,7	6,9	100

Tabell 8: Studenters egenvurdering av datakompetanse fordelt på alder

Som det framkommer av tabellen, viser det seg at yngre studenter jevnt over vurderer sin datakompetanse høyere enn eldre studenter. I dette materiale er grensen mellom "ung" og "gammel" satt ved 35 år.

Vedrørende LMS-erfaring og alder

Er det en større andel av yngre som har tidligere LMS-erfaring enn eldre?

			Alder		Total
			Ung	Gamme	Ung
LMS erfaring	Nei	Antall	75	20	95
		Prosent	78,9	21,1	100
	Ja	Antall	76	4	80
		Prosent	95,0	5,0	100
Total	Antall		151	24	175
	Prosent		86,3	13,7	100

Tabell 9: Studenters tidligere LMS-erfaring fordelt på alder

Her ser vi at en større andel yngre studenter har tidligere LMS-erfaring enn de eldre studentene. Dette lar seg naturlig forklare fordi det først er i de senere årene (de siste 10-år) at det har blitt tatt i bruk slike programmer.

Resultatene som her dokumenteres er muligens ikke veldig overraskende, men dog dokumentert. Kort oppsummert er det grunnlag ut fra denne undersøkelsen til å slå følgende fast:

- Menn vurderer sin datakompetanse generelt høyere enn kvinner
- Yngre studenter vurderer sin datakompetanse høyere enn eldre studenter
- Yngre studenter har mer erfaring med LMS enn eldre studenter.

Konsekvensene av disse funnene bør være at det som innføring i IT og Blackboard ved avdelingene fortsatt videreutvikles et differensiert tilbud i forhold til studentenes ulike behov. Eksempelvis bør det på studier med en høy andel "eldre" kvinner (for eksempel noen av videreutdanningstilbudene) vurderes å gi en grundigere innføring i bruk av læringsplattformen enn ved studier der det er mange unge studenter.

3.2.7 Innloggingsrutiner – Blackboard vs. e-post

I undersøkelsen ble det blant annet spurt om studentenes innloggingsrutiner for henholdsvis Blackboard og skolens e-post. Resultatene er som følger:

	Antall	Prosent
Flere ganger daglig	25	14,2
Daglig	90	51,1
2 - 3 ganger pr. uke	55	31,3
Ukentlig	3	1,7
Mindre enn 1 gang pr. uke	3	1,7
Total	176	100

Tabell 10: Studenters innloggingsrutiner på Blackboard

	Antall	Prosent
Flere ganger daglig	9	5,1
Daglig	46	26,1
2 - 3 ganger pr. uke	66	37,5
Ukentlig	27	15,3
Mindre enn 1 gang pr. uke	28	15,9
Total	176	100

Tabell 11: Studenters innloggingsrutiner på skolens e-post

Det viser seg at flertallet av studentene logger seg inn langt hyppigere på Blackboard enn på skolens e-post. Dette bekrefter funnene fra fokusgruppeintervjuet. Slår vi sammen de to kategoriene ”Flere ganger daglig” og ”daglig” til ”daglig”, viser det seg at 31 % av studentene daglig logger seg inn på skolens e-post, mens 65 % daglig logger seg inn på Blackboard.

3.2.8 Innloggingsproblemer i Blackboard

For i det hele tatt å ha nytte av læringsplattformen, er studentene avhengige av å få logget seg inn. Et sentralt spørsmål blir da er i hvilken grad studentene opplever problemer med innlogging

	Antall	Prosent
Ja	50	38,5
Nei/	126	71,5
Total	176	

Tabell 12: Forekomst av innloggingsproblemer i Blackboard

Det ble ikke spurt *hva* innloggingsproblemene hadde bestått i. Det kan i hovedsak være to hovedgrunner;

- programmet er ikke tilgjengelig
- problemer knyttet til brukernavn og passord

Drøfting og oppsummeringer

Funnene viser at de fleste studentene oftere logger seg inn på Blackboard enn på skolens e-post. Konsekvensene av disse funnene innebærer at fellesinformasjon til studentene primært bør distribueres via Blackboard (som kunngjøringer) framfor at det sendes som e-post. Blackboard er med andre ord informasjonskanal nr. 1 for studentene. Det vil likevel være viktig informasjon som fortsatt må distribueres på e-post framfor Blackboard, slik som for eksempel personlige/private beskjeder til studentene.

Noe over 1/3 av de spurte svarte at de har hatt problemer med innlogging. Det er god grunn til å anta at dette problemet først og fremst er knyttet til brukernavn og passord. Selv logger jeg meg inn på Blackboard flere ganger daglig, og opplever *svært sjelden* at programmet ikke er tilgjengelig. I januar 2008 ble brukernavn og passord som skal brukes i læringsplattformen synkronisert med brukernavn og passord til e-post og pålogging til skolens maskiner. Det er derfor grunn til å anta at dette problemet har blitt mindre etter denne omleggingen.

3.2.9 Innleveringer i Blackboard

Innleveringer av arbeidskrav gjøres som hovedregel i læringsplattformen. Tidligere ble slike oppgaver levert direkte til veileder i papirform, i resepsjonen eller via e-post. Ett av spørsmålene i spørreskjemaet var i hvilken grad studentene opplever dette som nyttig.

	Antall	Prosent
Stor betydning	137	79,2
Middels betydning	31	17,9
Liten/ ingen betydning	5	2,9
Total	173	100,0
Ikke svart	3	
Total	176	

Tabell 13: Studenters vurdering av å innlevere arbeidskrav i Blackboard

Til sammen 97,1 % mener at innleveringer i Bb er av stor eller middels stor betydning, mens 2,9 % mener det er av liten eller ingen betydning.

Problemer med innleveringer i Blackboard

Dersom studentene gjør noe feil i forbindelse med innleveringen, er de avhengig av at veileder (eller noen av de andre lærerne) sletter besvarelsen, slik at de får mulighet til å levere inn på nytt. Feil i denne sammenhengen vil enten være at de laster opp et feil dokument, eller laster opp besvarelsen i et filformat som ikke støttes av avdelingens versjon av Office-programmet. Studentene i fokusgruppeintervjuet ga uttrykk for at det var avgjørende at de fikk rask hjelp, dersom slike feil oppstod. Spesielt var de avhengige av rask hjelp dersom det var kort tid til frist for innlevering utløp. På spørsmål om studentene hadde opplevd problemer med innleveringer, fordelte svarene seg som følger:

	Antall	Prosent
Ja	44	25,0
Nei	131	74,4
Total	175	99,4
Ikke svart	1	,6
Total	176	100,0

Tabell 14: Forekomst av innleveringsproblemer ved innleveringer av arbeidskrav i Blackboard

Ca. 25 % av de spurte har hatt problemer med innleveringer. Det ble ikke spurt om *hva slags* problemer studentene hadde hatt, og for noen av informantene var det kommentert at problemene bestod i at "serveren var nede" / "kom ikke inn på Blackboard" osv. Disse problemene hadde "løst seg av seg selv" etter kort tid.

Som oppfølgingsspørsmål ble de spurt om de hadde fått nødvendig hjelp til å løse problemene.

Av de 44 som hadde problemer, fikk 31 studenter tilstrekkelig hjelp til å løse problemet, mens 13 (= 29,5 %) *ikke* fikk tilstrekkelig hjelp. Av alle som deltok i undersøkelsen utgjør dette 7 % .

Det kan være av interesse å vite om det var "eldre" enn "yngre" studenter som hadde hatt slike problemer? Her viste det seg at problemer med innleveringer var jevnt fordelt mellom aldersgruppene.

Et annet spørsmål er om det var noen sammenheng mellom studenters egenvurdering av datakompetanse og problemer med innlevering? Her viste det seg at det var noen flere fra kategorien av de som vurderte sin datakompetanse som dårlig som hadde hatt problemer med oppgaveinnlevering. Av de 44 som hadde hatt problemer med innleveringer var det 20 som vurderte sin datakompetanse som god, 19 som vurderte den som middels og 5 som vurderte den som dårlig.

Drøfting og oppsummeringer

På bakgrunn av de funn som her er presentert bør avdelingen fortsette med å tilrettelegge for innleveringer i Blackboard. Svært mange studenter opplever nytteverdien med innlevering av oppgaver i Blackboard.

Når det gjelder problemer med innleveringer, svarer 25 % av respondentene at de har opplevd det. Av alle som har hatt problemer med oppgaveinnlevering (totalt 44 studenter av 176 spurte), fikk 31 nødvendig hjelp. De resterende 13 studentene fikk ikke hjelp. Det bør være et mål at alle får den nødvendige hjelpen.

Det er interessant at til tross for at 25 % har hatt problemer med oppgaveinnlevering så mener samtidig 97,1 prosent at oppgaveinnelevering i Blackboard er av stor eller middels stor betydning. Av de 5 studentene som mener det har hatt liten/ ingen betydning, har 4 av disse hatt problemer med oppgaveinnelevering (se senere). Det kan jo være grunnen til at de vurderer betydningen som de gjør.

Mine funn viser ingen sammenheng mellom alder på studentene og problemer med oppgaveinnleveringer. Det synes heller ikke å være noen betydelig sammenheng mellom selvopplevd datakompetanse og problemer med oppgaveinnlevering.

3.2.10 Vurdering og bruk av grupperom

Flere av studentene som deltok i fokusgruppeintervjuet ga uttrykk for at grupperommet er viktig for samarbeidet, særlig når de jobber med arbeidskrav og oppgaver som er gruppebaserte. Det var derfor ønskelig å undersøke hvor utbredt denne oppfatningen er, og ikke minst i hvilken grad veiledernes tilstedeværelse i grupperommet er vesentlig for om studentene bruker grupperommene aktivt. Noe av begrunnelsen for å undersøke dette er at det er veilederne som må gjøre i stand grupperommene i Blackboard (studentene kan ikke gjøre dette selv). Det er derfor av interesse å finne ut av om vi bør fortsette å tilrettelegge for bruk av grupperom overfor studentene eller ikke.

I hvilken grad mener så studentene at læringsplattformens grupperom har nytteverdi?

	Antall	Prosent
Stor betydning	152	86,4
Middels betydning	20	11,4
Liten/ ingen betydning	4	2,3
Total	176	100,0

Tabell 15: Studenters vurdering av grupperommet i Blackboard

Til sammen 97,8 % av de spurte vurderte grupperommet av stor eller middels stor betydning.

I hvilken grad er så veileders tilstedeværelse i grupperommet av betydning for studentenes egen aktivitet der?

Det er ikke undersøkt nærmere *hva* med grupperommet som studenten opplever nyttig. Studentene i fokusgruppeintervjuet ga uttrykk for at de brukte grupperommet til å gi beskjeder, jobbe med oppgave og diskutere oppgavens innhold. De hevdet videre at veiledere i ulik grad var til stede i gruppeommet.

På spørsmål om hvor ofte studentene tror veilederne leser innlegg i grupperommet, fordelte svarene seg som følger:

	Antall	Prosent
Flere ganger daglig	4	2,3
Daglig	44	25,1
2 - 3 ganger pr. uke	73	41,7
Ukentlig	44	25,1
Mindre enn 1 gang pr. uke	10	5,7
Total	175	100,0
Ikke svart	1	
Total	176	

Tabell 16: Studenters antakelser av hvor ofte veileder leser innlegg i grupperommet

Skal et nettbasert grupperom fungere som et samarbeidssted mellom student og veileder, bør *alle* være tilstede i grupperommet minst 2 - 3 ganger pr. uke. Det er grunn til å tro at studentenes antagelser til en viss grad stemmer med virkeligheten, da de som ble spurt har ca. ½ års erfaring med bruk av grupperommet. En tolkning blir da at for 69,1 % fungerer grupperommet som et samarbeidssted mellom studenter og veiledere.

Studentene ble bedt om å vurdere veileders tilstedeværelse opp mot egen aktivitet i grupperommet

	Antall	Prosent
Stor betydning	73	41,7
Middels betydning	64	36,6
Liten/ ingen betydning	38	21,7
Total	175	100
Ikke svart	1	
Total	176	

Tabell 17: Studenters vurdering av betydningen av veileders tilstedeværelse i grupperommet for egen aktivitet

Her ser vi at til sammen 78,3 % vurderer veileders tilstedeværelse i grupperommet som stor eller middels betydning for egen aktivitet i grupperommet, mens 21,7 % mener veileders tilstedeværelse har liten eller ingen betydning.

Drøfting og oppsummering

Disse funnene bekrefter at studentene opplever grupperommene i Blackboard som nyttig. 97,8 % av de spurte mener at grupperommet er av stor eller middels stor betydning.

69,1 % av de spurte tror at veilederne leser innlegg i grupperommene 2 – 3 ganger pr. uke eller oftere. Dersom dette stemmer, vil grupperommene i disse tilfellene også være en samarbeidsarena mellom studenter og veileder.

Dette bekrefter at vi bør fortsette å istandgjøre grupperommene i læringsplattformen, også i de tilfeller der veilederen selv ikke bruker grupperommene, fordi studentene seg i mellom synes å ha nytte av grupperommet også når veileder ikke bruker dette aktivt.

4.0 Konklusjon og forslag til forbedringer

I denne rapporten dokumenteres flere forhold i tilknytning til i hvilken grad og på hvilken måte studentene selv opplever bruken av læringsplattformen som nyttig.

Som en generell oppsummering gir studentene uttrykk for at bruk av læringsplattformen oppleves som nyttig både for informasjonsinnhenting og for studentsamarbeid. Her følger noen delkonklusjoner der jeg også kommer med forslag til hva som kan forbedres i forhold til videre anvendelse av læringsplattformen ved avdelingen.

Konklusjon 1: Et differensiert opplæringstilbud

Det bør tilstrebes å gi et differensiert tilbud om opplæring i bruk av læringsplattformen f til studentene.

Når det gjelder kjønn, alder og tidligere LMS-erfaring viser denne undersøkelsen at

- Menn vurderer sin datakompetanse generelt høyere enn kvinner
- Yngre studenter vurderer sin datakompetanse høyere enn eldre studenter
- Yngre studenter har mer erfaring med LMS enn eldre studenter.

Ved innføring i Blackboard for nye studenter, bør det tas hensyn til disse funnene. Det innebærer at det bør gis et differensiert tilbud til studentene, slik at studentene får den nødvendige hjelpen for å nyttiggjøre seg læringsplattformen.

Fram til høsten 2008 fikk alle nye studenter ved avdelingen innføring i Blackboard som en to timers works-shop-undervisning (på studentenes PC-lab). Fra og med høsten 2008 ble innføringen til Blackboard gitt som en halv times obligatorisk introduksjonsforelesning for alle nye studenter. Denne undersøkelsen tyder på at dette kan nyanseres ytterligere. De fleste studentene vil trolig greie dette på egenhånd, evt. med nytte av brukerveilederens om er utarbeidet for studentene. Tilbudet kan derfor gis som et frivillig tilbud for de studentene som ønsker å delta/ føler behov for en slik innføring. Dette vil være besparende for avdelingen, og overfor studentene vil et slikt nyansert tilbud sannsynligvis oppleves meningsfullt. De som klarer dette på egenhånd slipper å delta på obligatorisk undervisning. For øvrig må det gjøres klart for studentene at de selv må være ansvarlig for å vurdere om de trenger undervisningen og å ta del i denne.

Konklusjon 2: Fellesbeskjeder til studenter bør primært gis i læringsplattformen, framfor på e-mail.

Kunngjøringer som skrives i læringsplattformen når ut til svært mange studenter på kort tid, og de fleste studentene vil på denne måten motta beskjeder som gis i Blackboard raskere enn om beskjeder formidles via e-post. For øvrig må personlig/ private beskjeder sendes på e-post

Studentenes innloggingsrutiner viser at langt de fleste studentene ved avdelingen logger seg oftere inn på Blackboard enn på skolens e-post program. Videre viser

det seg at 96,6 % av de spurte logger seg inn på Blackboard 2 - 3 ganger i uken eller oftere.

For ansatte innebærer ikke dette noen større jobb enn om beskjeder skal sendes via distribusjonslister på e-post. Hvert kull har sitt Bb-kurs der aktuelle beskjeder kan formidles. Dersom det gjelder fellesbeskjeder for flere kull / hele avdelingen, må det for øvrig vurderes om disse heller bør sendes via e-post, da det i slike tilfeller vil være mange Bb-kurs å skrive kunngjøringer i.

Konklusjon 3: Innloggingsproblemer i læringsplattformen bør undersøkes nærmere

38 % av de spurte i denne undersøkelsen har hatt problemer med innlogging i Blackboard. At studentene kommer seg inn på læringsplattformen er en forutsetning for at den skal kunne benyttes. Det er grunn til å anta at disse problemene har blitt redusert betydelig / ikke lenger er noe problem etter at brukernavn og passord for Blackboard i januar 2008 ble det samme for skolens e-post og pålogging på skolens PC-er. Dette kan enkelt undersøkes ved å foreta en enkel kartlegging i Bb. Dersom problemet fortsatt er til stede, bør det utredes nærmere hva disse problemene består i.

Konklusjon 4: Studentbesvarelser bør fortsatt leveres i Bb og studenter bør få nødvendig hjelp når det oppstår problemer med innleveringer

Avdelingen bør fortsette med å la studentene levere inn besvarelser i Blackboard. Dette kan begrunnes ut fra to forhold. For det første svarer 97,1 % av studentene i denne undersøkelsen at de opplever det nyttig å kunne levere inn besvarelser i læringsplattformen. For det andre synes dette å være arbeidsbesparende for ansatte. Når alle besvarelser legges i Bb – slipper både administrasjonen og fagansatte arbeidet med å administrere papiroppgaver (= ta imot oppgaver, fordele disse og til slutt arkivere/ distribuere oppgavene). I gradecenteret i Bb vil det på denne måte til enhver tid være en oppdatert oversikt over studentbesvarelser og lærernes vurdering av disse.

Det bør være et mål at alle som har problemer med oppgaveinnlevering får nødvendig hjelp til dette. 25 % av studentene hadde hatt problemer med innleveringer, og av disse hadde 70,5 prosent fått nødvendig hjelp for å løse problemene. Det kan være aktuelt å utrede nærmere *hva* problemer med oppgaveinnlevering dreier seg om.

Konklusjon 5: Studentene bør fortsatt gis tilgang til grupperom i læringsplattformen

Studentene ved avdeling for Helse- og sosialfag bør fortsatt gis tilgang til grupperom i Blackboard uavhengig av om veileder benytter dette. 97,8 % av studentene i denne undersøkelsen vurderer grupperommet som nyttig. Studentene kan ikke selv gjøre i stand grupperom i læringsplattformen. Derfor bør lærerne fortsatt opprette grupperom for studentene, uavhengig av om de selv mener grupperommet er nyttig eller ikke. Dette er en jobb som det for den

enkelte veileder tar ca. 5 minutter i det enkelte Bb-kurs. Denne tiden synes å være en fornuftig og godt anvendt tid når dette gir studenter økt mulighet for tidsbesparelse, samarbeid og læring, slik det her dokumenteres.

5.0 Litteratur

Arneberg, P. (2005). *Utredning om digital tilstand i høyere utdanning : om forhold knyttet til bruk av IKT i undervisningssammenheng*. Tromsø : Norgesuniversitetet

Norgesuniversitetet (2006). *Læringsteknologi i norsk høgre utdanning. En statusbeskrivelse og drøfting av behov for fellestiltak og erfaringsutveksling*.

Myklebost, G. (2007). *Om re-mediering av undervisning - og læring gjennom samarbeid : refleksjoner over prosjekterfaringer 2006*. Tromsø : Norgesuniversitetet

Røising, H. S. (2007). *Blackboard, - et verktøy som effektiviserer praktiske/administrative oppgaver eller et instrument for stimulering av læringsaktiviteter?* Halden : Høgskolen i Østfold

Utdanningsdirektoratet (2006). *Digitale læringsplattformer: en mulig katalysator for digital kompetanse i grunnopplæringen: om pedagogisk nytteverdi og utviklingstrekk*. Oslo : Utdanningsdirektoratet

INTERVJUGUIDE – Fokusgruppeintervju med studenter – 1.år

Informasjon om intervjuet.

Fokusgruppeintervju → Samtale om et tema; Her Bruk av Blackboard. Jeg styrer fokuset (ulike punkter jeg vil igjennom). ALT er av interesse, mitt ansvar og evt. styre videre. Samtalen verdifull i seg selv. Ingen ”ordstyrer” i en samtale – dere må gripe ordet selv. Fint om alle kommer til ordet. Felles ansvar.

Ingen sjekk på hvor ”flinke dere er” / hva dere får til / ikke får til.

1. Hyppighet – hvor ofte logger du deg inn?
2. Hva gjør du når du er innlogget i Blackboard?
 - a. Kunngjøringer
 - b. Diskusjonsforum
 - c. Grupperom
 - d. Passiv mottaker (leser...) vs. Aktiv (skriver, meddeler, samarbeider med gruppa)
3. Finner du det du leter etter?
 - a. Hva er evt. problemet.
 - b. Hvordan løser du det?
4. Hva savner du?
5. Litt om grupperommet – Samarbeid
 - a. med medstudenter
 - b. med veileder
6. Noe som er vanskelig? Utdyp (For eksempel innlevering av oppgaver, finne veileders tilbakemelding...)
7. Hva oppleves om nyttig?
 - a. Støtte for læring
 - b. Støtte for samarbeid
 - c. Støtte for informasjon (som nettside)
8. Generell vurdering av bruken av Blackbaord

SPØRRESKJEMA OM BRUK OG NYTTE AV BLACKBOARD

Dette spørreskjemaet har til hensikt å kartlegge studenters bruk av og erfaring med læringsplattformen Blackboard ved Høgskolen i Østfold, Avdeling for helse- og sosialfag. På bakgrunn av resultatene, ønsker vi å videreutvikle og forbedre vår bruk av læringsplattformen.

Vi er avhengig av din tilbakemelding for dette arbeidet. Vi ber deg derfor om å svare på dette spørreskjemaet. Det tar ca.5 – 10 minutter. Evt. spørsmål kan rettes til undertegnede. Jeg nås på mail: hanne.roising@hiof.no) eller på telefon: 69303059.

Resultatene av undersøkelsen vil bli behandlet anonymt! Av den grunn skal dere *ikke* sette navnet dere på skjemaet. For å ivareta anonymitetshensyn er det heller ikke aktuelt å levere skjemaet tilbake pr. mail eller i Blackboard

Ferdig utfylte skjemaer som ikke leveres direkte til undertegnede kan leveres i resepsjonen i en egen eske merket ”Spørreskjema om Blackboard” som står på hylla utenfor.

Med vennlig hilsen
Hanne Schou Røising
IKT-pedagog ved Avdeling for Helse- og sosialfag

Kryss av for hvilke studieretning du tilhører:

- Bachelor i barnevern
- Bachelor i sosialt arbeid
- Bachelor i vernepleie
- Bachelor i sykepleie

Kjønn:

- Mann
- Kvinne

Alder:

- 18-25 år
- 26-35 år
- 36-45 år
- 46 år eller mer

Har du erfaring med å bruke elektronisk læringsplattform fra tidligere studier / skolegang (slik som Blackboard, Classfronter, Fronter, It's learning eller lignende):

- Ja
- Nei

Hvordan vurderer du din generelle datakompetanse?

- God
- Middels
- Dårlig

Hvordan vurderer du deg selv i forhold til generell ”skoleflinkhet”?

- God
- Middels
- Dårlig

Dersom du ikke har norsk som morsmål; Hvordan vurderer du dine norske språkferdigheter generelt?

- Gode
- Middels
- Dårlige
- Uaktuelt

Har du PC med internett-tilknytning hjemme?

- Ja
- Nei

Hvor ofte logger du deg normalt inn på Blackboard?

- Flere ganger daglig
- Daglig
- 2 – 3 ganger p. uke
- Ukentlig
- Mindre enn 1 gang pr. uke

Hvor ofte logger du deg inn på skolens Mailprogram (Squirrel)?

- Flere ganger daglig
- Daglig
- 2 – 3 ganger p. uke
- Ukentlig
- Mindre enn 1 gang pr. uke

Hva gjør du vanligvis når du har logget deg inn på Blackboard (Sett gjerne kryss flere steder)

- Leser *kunngjøringer*
- Leser nye innlegg i *klassens diskusjonsforum*
- Skriver nye innlegg i *klassens diskusjonsforum*
- Leser nye innlegg i *gruppas diskusjonsforum*
- Skriver nye innlegg i *gruppas diskusjonsforum*
- Søker opp ny informasjon (for eksempel undervisningsmateriell)
- Annet (Fyll ut:)

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

Leser du vanligvis ALLE diskusjonsinnlegg som er skrevet i klassens diskusjonsforum?

- Ja
- Nei

Hvor ofte tror du din veileder leser innlegg som er skrevet i grupperommet?

- Flere ganger daglig
- Daglig
- 2 – 3 ganger p. uke
- Ukentlig
- Mindre enn 1 gang pr. uke

Hvilken betydning har veileders tilstedeværelse i grupperommet i Blackboard for din egen aktivitet der?

- Stor betydning
- Middels betydning
- Liten / ingen betydning

I hvilken grad mener du at grupperommet i Blackboard er nyttig?

- I stor grad
- I mindre grad
- I liten / ingen grad

Hva vurderer du som mest nyttig med Blackboard (kryss gjerne av på flere steder, om det er aktuelt)

- Tilgang til informasjon
- Praktiske beskjeder
- Samarbeid
- Oppgaveinnleveringer

Annet, evt. hva:

.....
.....

.....
.....

.....
.....

I hvilken grad mener du verktøyet for innlevering av oppgaver / arbeidskrav er nyttig i Blackboard (framfor å sende det på mail eller levere i resepsjonen)?

- I stor grad
- I mindre grad
- I liten / ingen grad
- Uaktuelt ved mitt studium

Har du noen gang hatt problemer med oppgaveinnleveringer i Blackboard?

- Ja
- Nei

Hvis du svarte ja på forrige spørsmål; Fikk du hjelp til å løse problemet innen rimelig tid?

- Ja
- Nei
- Ikke aktuelt

Mener du at lærerne generelt er raske til å besvare spørsmål som stilles i klassens diskusjonsforum (her menes ikke diskusjonsforum i grupperommet)

- Ja
- Nei

Vedlegg 3

Har du noen gang hatt problemer i Blackboard. Hvis Ja; kryss av eller fyll ut:

- Innleveringer
- Innlogging
- Finner ikke det jeg leter etter

Annet; Beskriv hva.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Innføring i Blackboard ble ved studiestart gitt i form av en times forelesning /demonstrasjon + tilbud om workshop 4 ulike dager. Du fikk også tilsendt en brukerveileder på mail før forelesningen. Var dette tilfredsstillende for å komme i gang?

- Ja
- Nei

Hvis Nei, Hvordan ville du ønske deg det?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Til slutt; Har du forslag på hvordan Blackboard i det store og hele kan anvendes på en bedre måte?

.....
.....

.....
.....

.....
.....

TAKK FOR HJELPEN!!